

Arviointikertomus 2022

KHALL 24.10.2023 § 194

Kunnanjohtaja

Kunnanvaltuusto on 13.6.2023 § 56 hyväksynyt tarkastuslautakunnan esityksestä vuoden 2022 arviointikertomuksen ja päättänyt antaa kunnanhallitukselle tehtäväksi huomioida arviointikertomuksessa esitetyt havainnot vuoden 2023 talousarvion valmistelussa.

Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon niistä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt arviointikertomuksessaan huomiota seuraaviin keskeisiin havaintoihin ja johtopäätöksiin:

1. Tarkastuslautakunta on päättänyt nostaa hallinnon toimialalta tarkasteltavaksi seuraavia huomioita, joihin pyydämme kunnalta vastausta:

- Henkilöstön kehityskeskusteluiden vähäinen lukumäärä herättää huomiota. Kuinka varmistetaan jatkossa, että koko henkilöstön kehityskeskustelut on käyty 1-2 vuoden välein, ja keskusteluja varten hyödynnettävä sähköinen alusta otetaan laajasti käyttöön?
- Jos hallinnon toiminnassa on havaittu kehitystarpeita tai hankkeilla on saavutettu muutoksiin ohjaavia tuloksia, onko toimintatapoja muutettu ja kuinka muutosta seurataan?
- Työttömien terveystarkastusten tilanne on ollut haastava jo useamman vuoden ajan. Tarkastuksiin on vaikea päästä. Kuinka kunta sitoutuu parantamaan tilannetta?

2. Tarkastuslautakunta on päättänyt nostaa sivistyksen toimialalta tarkasteltavaksi seuraavia huomioita, joihin pyydämme kunnalta vastausta:

- Nuorten tarpeiden huomioiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Nuorten ikäluokka on myös hupenemaan päin. Tarkastuslautakunnan huomio on kiinnittänyt nuorten kulttuuritarjonnan ja ajanviettopaikkojen riittävyyteen. Myös huoli syrjäkylien harrastusmahdollisuuksista on todellinen. Nuoret kaipaavat myös heille suunnattua kuntaviestintää. Kuinka kunta vastaa edellä esitettyihin huomioihin? Onko kunnan näkemyksen mukaan nuorten äänen kuuleminen riittävällä tasolla?
- Kuinka taataan tulevaisuudessa opetuksen ja varhaiskasvatuksen osaajien riittävyys sekä lasten ja nuorten turvallisuus kouluissa ja päiväkodeissa?

3. Tarkastuslautakunta on päättänyt nostaa hyvinvoinnin ja terveyden osalta tarkasteltavaksi seuraavia huomioita, joihin pyydämme kunnalta vastausta:

- Lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalveluiden riittävyys aiheuttaa huolta. Nuorten fyysinen ja henkinen terveys on myös hyvinvointikertomuksen mukaan osin heikentynyt. Kuinka Sotkamossa taataan se, että meillä on kunnassa hyvinvoivia ja työkykyiseksi kasvavia nuoria ja lapsia tulevaisuudessakin?
- Hyvinvointisuunnitelmassa on esitetty selkeästi hyvinvointiin keskittyvät tavoitteet ja niiden mittarit. Tarkastuslautakunta haluaa varmistaa, että tavoitteiden toteuttamista seurataan aktiivisesti. Sote-uudistuksen myötä kunnan vastuu hyvinvoinnin edistämisestä on korostunut entisestään. Kuinka kunta varmistaa tavoitteiden säännöllisen seurannan ja toteutumisen päätöksenteossa?
- Liikunnan kehittämiskohteet ja vaikutukset hyvinvointiin eivät nouse selkeästi esille kunnan tavoitteissa. Kuinka kunta varmentaa liikuntapalveluiden vaikuttavuuden ja suunnitelmallisuuden?
- Hyvinvointi koskettaa kaikkia kunnan ja yhteistyötahojen toimintoja. Kuinka hallitaan näitä kaikkia toimia läpäiseviä kokonaisuuksia ja hyvinvointiin liittyvien toimenpiteiden tuottamia tuloksia?

4. Tarkastuslautakunta on päättänyt nostaa yleisesti kunnan toiminnasta tarkasteltavaksi seuraavia huomioita, joihin pyydämme kunnalta vastausta:

- Työntekijöiden eläköityminen ja työvoiman saatavuus aiheuttavat edelleen haasteita vuosiksi eteenpäin. Ongelma on valtakunnallinen. Nostamme tämän huomion jälleen esille edellisen arviointikertomuksen tavoin. Kuinka tulevaisuuden resurssihaasteet taklataan?
- Hiljaisen tiedon siirtymisen varmistaminen ja varhainen rekrytointi on toteutunut ympäristö- ja teknisellä toimialalla hyvin. Olisiko tällainen käytäntö kannattavaa ottaa käyttöön muillekin toimialoille?
- Tarkastuslautakunta haluaa edelleen huomauttaa, että kuntatavoitteiden arviointi on haastavaa ilman vertailukuja. Kuinka kunta aikoo parantaa tavoitteiden mitattavuutta?

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, puh. 044 750 211 tai mika.kilpelainen@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa valtuustolle seuraavan lausunnon vuoden 2022 arviointikertomuksessa mainittuihin huomioihin:

1. Hallinnon toimiala

- **Henkilöstön kehityskeskusteluiden vähäinen lukumäärä herättää huomiota. Kuinka varmistetaan jatkossa, että koko henkilöstön kehityskeskustelut on käyty 1-2 vuoden välein, ja keskusteluja varten hyödynnettävä sähköinen alusta otetaan laajasti käyttöön?**

Säännöllisten kehityskeskustelujen merkitystä ja hyötyjä tuodaan esille esihenkilöinfoissa ja intranetissä. Koulutetaan henkilöstölle kehityskeskusteluissa tarvittavia taitoja, kuten esimerkiksi fasilitointi-, puheeksiotto- ja työyhteisötaitoja. Kehityskeskustelun raportointitapaa kehitetään. Ennen sähköisten dokumentointi- ja raportointitapojen vakiintumista tietoa kehityskeskusteluista kerätään vuosittain esihenkilöiltä koulutussuunnitelman laatimisen yhteydessä. Kehityskeskusteluja ja vastaavan sisällön keskusteluja on käyty ja käydään myös tva- ja henkilökohtaisen lisän arviointien yhteydessä.

- **Jos hallinnon toiminnassa on havaittu kehitystarpeita tai hankkeilla on saavutettu muutoksiin ohjaavia tuloksia, onko toimintatapoja muutettu ja kuinka muutosta seurataan?**

Hallinnon ensimmäinen toimialaohjelma laadittiin keväällä 2022. Työpajoissa koottiin toimialan keskeiset tehtäväkokonaisuudet ja arvioitiin niiden nykytilaa.

Kahdeksalle hallinnon tehtäväkokonaisuudelle laadittiin toimenpiteet, joilla parannetaan nykytilassa havaittuja kehityskohteita, vahvistetaan vahvuuksia ja pyritään näillä keinoin saavuttamaan toivottu kuntastrategiaa toteuttava tulevaisuus.

Toimialaohjelman toteuttamisen yksityiskohtaisista toimenpiteistä sovitaan vuosittain ja tarvittavista taloudellisista resursseista päättää valtuusto talousarviossa. Ohjelman toteumista mitataan talousarvion toiminnallisten tavoitteiden mittareilla ja sitä päivitetään tarvittaessa.

Hallinnon eri vastualueilla painottuvat vastaavalla tavalla muun muassa työllisyysohjelman, elinvoimaohjelman, hyvinvointisuunnitelman, Digitielkartan, Lapsiystävällisen kuntamallin ja viestintäsuunnitelman toteuttaminen.

- **Työttömien terveystarkastusten tilanne on ollut haastava jo useamman vuoden ajan. Tarkastuksiin on vaikea päästä. Kuinka kunta sitoutuu parantamaan tilannetta?**

Kunta kilpailutti yksityiset lääkäripalvelut asian edistämiseksi. Tarjouksissa saatu työkykyarvioinnin hinta oli huomattavasti suurempi kuin talousarvion määrärahavaraus. Palvelun hinta ja määräraha huomioiden olisi saatu vain muutama ihminen ohjattua yksityisen palveluntuottajan palveluiden piiriin. Työllisyysjaosto käsitteli asiaa keväällä 2023 ja totesi, että yksityisten lääkäripalveluiden hankinnan kilpailutusta ei jatketa, vaan kehitetään vaikuttamistyötä hyvinvointialueen suuntaan. Työllisyysjaosto teki työkäisten työnhakija-asiakkaiden toiminta- ja työkyvyn arvioinnin laadullisesta kehittämisestä aloitteen toimenpide-ehdotuksineen Kainuun hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue ei ole vielä vastannut aloitteeseen.

Sotkamossa kokoontuu oma terveystalouden seurantaraati. Raadissa on mukana terveystalouden ja työllisyystalouden henkilöstöä, Kelan edustus sekä hyvinvointialueen kehittämishankkeen edustajat. Raati kokoontuu säännöllisesti 3-4 krt vuodessa. Haasteena on se, että seurantaraidin palaverihin ei saada terveyskeskustoiminnasta vastaavia, raatiin kutsuttuja, lääkäreitä.

Lisäksi TYP työn näkökulmasta seuranta tehdään koko Kainuun alueella. Työllisyyspalveluilla on edustaja myös Kainuun työkyvyn tuen verkostossa. Verkostoa koordinoi Hyvinvointialueen Hellä-hanke.

2. Sivistyksen toimiala

Tarkastuslautakunta on päättänyt nostaa sivistyksen toimialalta tarkasteltavaksi seuraavia huomioita, joihin pyydämme kunnalta vastausta:

- **Nuorten tarpeiden huomioiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Nuorten ikäluokka on myös hupenemaan päin. Tarkastuslautakunnan huomio on kiinnittynyt nuorten kulttuuritarjonnan ja ajanviettopaikkojen riittävyteen. Myös huoli syrjäkylien harrastusmahdollisuuksista on todellinen. Nuoret kaipaavat myös heille suunnattua kuntaviestintää. Kuinka kunta vastaa edellä esitettyihin huomioihin? Onko kunnan näkemyksen mukaan nuorten äänen kuuleminen riittävällä tasolla?**

Sivistysjohtaja, kasvatustalouden johtaja ja nuorisotyön koordinaattori

Kulttuuriopetussuunnitelma on hyväksytty sivistystalouden lautakunnassa 15.6.2022 § 72 ja se on otettu käyttöön 1.8.2022 alkaen. Kulttuuriopetussuunnitelman avulla varmistetaan se, että kaikki sotkamolaiset nuoret saavat monipuolisia kokemuksia kulttuurista. Kulttuuriopetussuunnitelman toteuttamiseen on varattu rahat talousarvioon vuodelle 2022. Lisäksi vapaa-aikapalvelut järjestävät toimintaa lasten ja nuorten tapahtumien muodossa, erityisesti nuorisotoimi ja kulttuuri-toimi yhdessä on kiinnittänyt asiaan huomiota niin Sotkamon juhluvuonna 2022 ja vuoden 2023 aikana on lisätty toimintaa. Liikunta ja urheilu ovat myös osa kulttuuri-toimintaa, erilaisia perinteisiä koululiikuntatapahtumia järjestetään vuosittain. Näiden monipuolisuutta on lisätty oppilaitos- ja seurayhteistyöllä, lajeja on ollut mm. frisbeegolf,

lentopallo, maastajuoksu, kaukalopikaluistelu. Kunnan liikuntapalvelut on ollut mukana järjestämässä muita liikunnallisia tapahtumia kuten mm. Kunnan vappu ja Lasten päivä, joilla pyritään innostamaan lapsia ja nuoria liikuntaharrastuksiin.

Nuorisotiloja on vuonna 2022 ollut käytössä kaksi. Lisäksi lapsille ja nuorille avointa toimintaa on viikoittain järjestetty Pohjavaaran ja Naapurinvaaran kouluilla. Nuoriso-ohjaajat ovat säännöllisesti vierailleet kyläkouluilla järjestämässä toimintaa ja kuulemassa lasten ajatuksia. Kylillä järjestettävän toiminnan kehittäminen jatkuu vuonna 2023. Koulujen loma-aikojen toimintaa tehostettiin vuoden 2022 aikana ja syyslomalla tarjolla oli viikon kaikkina päivinä erityisohjelmaa nuorten toiveita kuunnellen. Loma-aikojen toiminnassa tehostettiin sivistystoimen keskinäistä yhteistoimintaa, esimerkiksi nuorisotoimen ja kirjaston yhteisissä tapahtumissa.

Harrastamisen Suomen mallissa on kysytty lapsilta ja nuorilta heidän harrastustoiveitaan kyselyllä. Näiden pohjalta on laadittu tarjotin, josta lapset ja nuoret ovat voineet valita koulupäivän välittömässä yhteydessä järjestettäviä maksuttomia harrastuksia. Alakoulujen oppilaat ovat saaneet osallistua harrastuksiin omilla kouluillaan. Lisäksi tietyissä harrastuksissa on järjestetty syyslukukaudesta 2022 alkaen kuljetus harrasteeseen (esimerkiksi keilailu tai laskettelu), joita ei voi omalla koululla tehdä. Lisäksi on edelleenkin järjestetty koulun kerhotoimintaa. Nämä molemmat edistävät kaikkien sotkamolaisten lasten harrastusmahdollisuuksia.

Kansalaisopisto tarjoaa lasten ja nuorten kursseja usealta eri ainealueelta, myös taiteen perusopetuksena, joilla voidaan kartuttaa käsityksiä ja tietoutta kulttuurista ja sen eri näkökulmista. Musiikkiopistotoiminta tarjoaa harrastusmahdollisuuksia yksilöopetuksena eri instrumenteissa ja yhteismusisoinnissa.

Lapsiystävällinen kunta -toimintamallissa on laadittu toimintasuunnitelma vuosille 2022–2023. Vuonna 2021 tehdyn nykytilan kartoituksen yhteydessä nuoret valitsivat lasten ja nuorten vuorovaikutustaitojen ja osallisuuden kehittämisen tärkeimmiksi asioiksi LYK-työssä. Lukuvuonna 2022–2023 koulujen painopisteenä on ollut tunne ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen. Myös lukuvuosisuunnitelman valmistelussa on kehitetty lasten ja nuorten osallisuutta. Oppilas- ja opiskelijakuntia ohjaaville opettajille on järjestetty koko lukuvuoden 2022–2023 kestävä koulutus, johon ovat osallistuneet myös oppilas- ja opiskelijakuntien edustajat. Syksyllä toteutettiin ensimmäinen lapsivaikutusten arviointi Leivolanlahden asemakaavan valmistelun yhteydessä. Pilotin perusteella laadittiin Sotkamon kunnan toimintaohje lapsivaikutusten arviointiin, joka on hyväksytty kunnanhallituksessa 21.3.2023. Ensimmäiset lasten ja nuorten uutiset on toimintasuunnitelman mukaisesti julkaistu 15.3.2023, mutta niiden suunnittelu on aloitettu jo vuonna 2022. Nuorisovaltuusto käsitteli omissa kokouksissaan vuoden aikana oman toimintasuunnitelmansa mukaisten asioiden lisäksi viranhaltijoiden heille esittelemiä suunnitelmia. LYK-työssä nuorisovaltuusto oli vahvasti mukana koko vuoden ajan.

Nuorisovaltuuston kokouksissa nuorisovaltuuston puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus. Kainuun alueelliseen nuorisovaltuustoon kuuluu myös sotkamolainen jäsen ja varajäsen.

Perinteisiä nuorten kuulemisen muotoja olivat keväällä järjestetty Unelmapäivä ja syksyllä järjestetty oppilas- ja opiskelijakuntien kuuleminen. Unelma-päivän aikana saatiin kerättyä nuorten ajatuksia tulevaisuudesta ja unelmista. Oppilas- ja opiskelijakuntien kuulemisessa oppilaskuntien hallitukset pohtivat lasten oikeuksien toteutumista Sotkamossa sekä esittivät omia ajatuksiaan hyvin monenlaisiin asioihin.

Nuorisotoimi järjesti yhdessä lukion opiskelijakunnan hallituksen kanssa opiskelijoiden yhteisiä tapahtumia vuoden 2022 oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten kuulemisessa esille tulleen toiveen mukaisesti. Tämän toiminnan kehittäminen jatkuu vuoden 2023 aikana.

Lasten ja nuorten äänen kuulemisessa on mahdollista aina kehittyä. Kunnassa on tehty merkittäviä päätöksiä ja kohdistettu toimenpiteitä siihen, että olisimme jatkossa parempia lasten ja nuorten osallisuudessa. Vuonna 2022 on Sotkamossa tehty ja osin valmisteltu useita erilaisia toimenpiteitä, joiden avulla osallisuutta on kehitetty. Tämä työ jatkuu vuonna 2023.

- **Kuinka taataan tulevaisuudessa opetuksen ja varhaiskasvatuksen osaajien riittävyys sekä lasten ja nuorten turvallisuus kouluissa ja päiväkodeissa?**

Sotkamo on toteuttanut yhdessä Kajaanin ja Iisalmen kaupunkien kanssa rekrytointitapahtumat kasvatustieteen tiedekuntiin Joensuussa, Oulussa, Rovaniemellä ja Jyväskylässä keväällä 2022 koronavuosien aiheuttaman tauon jälkeen. Sotkamossa on kehitetty erityisesti varhaiskasvatuksen tehtäväkohtaisia palkkoja paikallisten järjestelyvaraerien kohdentamisilla. Joidenkin ammattiryhmien osalta rekrytoiminen on haastavaa, mutta pääsääntöisesti Sotkamo on saanut täytettyä avoinna olevat virat ja tehtävät kelpoisilla ja sopivilla henkilöillä.

Sotkamossa on panostettu päiväkotien ja koulujen henkilöstön riittävyyteen. Varhaiskasvatuksessa on tiimien henkilöstö rakennettu lasten tarpeiden näkökulmasta ja kouluissa luokkakoot ovat pääsääntöisesti maltillisia. Eläköityminen on voimakasta 2020-luvulla, mutta Sotkamon kunta on varautunut tähän kuntaviestinnän, markkinoinnin ja erilaisten rekrytointitapahtumien avulla. Kun kunnan elinvoimasta ja positiivisesta imagosta pidetään kiinni, lapsille ja nuorille pystytään järjestämään laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa.

3. Sivistyksen toimiala

Tarkastuslautakunta on päättänyt nostaa hyvinvoinnin ja terveyden osalta tarkasteltavaksi seuraavia huomioita, joihin pyydämme kunnalta vastausta:

- **Lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalveluiden riittävyys aiheuttaa huolta. Nuorten fyysinen ja henkinen terveys on myös hyvinvointikertomuksen mukaan osin heikentynyt. Kuinka Sotkamossa taataan se, että meillä on kunnassa hyvinvoivia ja työkykyiseksi kasvavia nuoria ja lapsia tulevaisuudessakin?**

Mielenterveyspalveluiden hoidolliset toimenpiteet Sotkamossa ja Kainuussa ovat Kainuun hyvinvointialueen vastuulla, kuten myös toteutukseen liittyvät luvat. Kaikki kunnan lapsiin ja nuoriin kohdistuvat toimet tähtäävät siihen, että kuntamme lapset ja nuoret olisivat henkisesti ja fyysisesti hyvinvoivia. Keskeisimpänä ohjurina kunnan palveluille on kuntastrategia, jossa yksi tärkeimmistä osa-alueista on Lapsiystävällinen kuntamalli ja sen toimenpiteet.

Perusopetuksessa on vuonna 2022 ollut OKM:än erityisavustus ehkäisevän yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseen. Avustuksella on palkattu koulukuraattori. Kunta on ollut myös mukana Kuusaman kaupungin hakemassa sitouttavan kouluyhteistyön hankkeissa, joilla on palkattu yksi Kainuun kuntien yhteinen kouluhohtauttaja sekä toinen kouluhohtauttaja pelkästään Sotkamoon. Lisäksi kaikkien hankekuntien yhteiseksi työntekijäksi on palkattu nettikohtauttaja. Kohtauttajat ovat osaltaan olleet toteuttamassa lukuvuoden 2022-2023 yhteistä painopistettä, joka on ollut hyvinvointi ja erityisesti tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen. Koulut ovat laatineen hyvinvoinnin vuosikellon, jotta on toteutettu lukuvuoden aikana. Yhtenä työmuotona ovat tiedonkulussa ja tiedonsaannissa Nuorisovaltuustossa toimivat kummivaltuutetut.

- **Hyvinvointisuunnitelmassa on esitetty selkeästi hyvinvointiin keskittyvät tavoitteet ja niiden mittarit. Tarkastuslautakunta haluaa varmistaa, että tavoitteiden toteuttamista seurataan aktiivisesti. Sote-uudistuksen myötä kunnan vastuu hyvinvoinnin edistämisestä on korostunut entisestään. Kuinka kunta varmistaa tavoitteiden säännöllisen seurannan ja toteutumisen päätöksenteossa?**

Kunta varmistaa hyvinvointiin keskittyvien tavoitteiden säännöllisen seurannan ja toteutumisen päätöksenteossa monipuolisella suunnittelulla, resurssien kohdentamisella, osallistamisella ja kehittämällä toimintaa. Kunta seuraa eri kohderyhmien hyvinvoinnin tavoitteiden toteutumista monella tasolla ja mittareilla. Hyvinvointikertomus, vuosittainen raportointi ja hyvinvointiin liittyvät kyselyt tuovat omalta osaltaan tietoa hyvinvoinnin osa-alueiden toteutumisesta. Esimerkiksi yksi keskeisimmistä mittareista TEAviisari antaa monipuolista tietoa ja mahdollistaa vertalun toisiin kuntiin. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos on valmistellut ehdotuksen laajan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöksi. Ehdotus auttaa kuntia valitsemaan ne indikaattorit, joilla voi riittävän tarkasti seurata asukkaiden hyvinvoinnin tilaa. Sopivat indikaattorit auttavat ohjaamaan resursseja ja seuraamaan toiminnan vaikutuksia.

Hyvinvointiin keskittyviä tavoitteita tarkastellaan säännöllisesti hyvinvointijaoston sekä hyte-työryhmän toimesta. Kun tavoitteita ja toimia

tarkastellaan, niistä saatuja tuloksia käytetään toiminnan kehittämiseen ja jatkuvaan parantamiseen. Kunnan eri toimialat ottavat talousarviossa ja resurssien allokoinnissa huomioon hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet. Tilinpäätöksen yhteydessä tarkastellaan kuinka talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuvat myös hyvinvoinnin osalta.

- **Liikunnan kehittämiskohteet ja vaikutukset hyvinvointiin eivät nouse selkeästi esille kunnan tavoitteissa. Kuinka kunta varmentaa liikuntapalveluiden vaikuttavuuden ja suunnitelmallisuuden?**

Liikuntapalvelut seuraavat säännöllisesti kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta mm. liikuntaseurojen jäsenmäärän, kansalaisopiston liikuntakurssien osallistujamäärän ja liikuntasalien käyttöasteen perusteella. Lisäksi liikuntapalvelut arvioivat toiminnan vaikuttavuutta Move!-testien ja kouluterveyskyselyn tuloksien perusteella. Toimintaa verrataan myös hyvinvointikertomuksen arvioon liikunta-aktiivisuudesta. Mikäli toiminnan vaikuttavuudessa huomataan negatiivista muutosta, pyritään toimintaa muuttamaan. Toimenpiteitä arvioidaan ja suunnitellaan yhdessä hyvinvointikoordinaattorin, liikuntakoordinaattorin ja muiden alan asiantuntijoiden kanssa. Yksityiskohtaista suunnittelua tehdään työyhteisön palaverissa ja työnjohdollisin ohjeiden kautta.

Liikuntapalveluiden perustavoitteet luodaan kuntastrategian ja talousarvion kautta sekä toimialaohjelmassa. Liikuntapalvelut on osa sivistyksen toimialaa. Liikuntapalvelut on suunnitellut omaa toimintaansa kuntastrategian ja sivistyksen toimialaohjelman mukaan.

Toimialaohjelmaan on kirjattu mm. kehitämme harrastamisen mahdollisuuksia niin, että kaikilla lapsilla ja nuorilla olisi vähintään yksi mielekäs harrastus. Parannamme harrastusten saavutettavuutta ja tarjontaa yhdessä kolmannen sektorin kanssa, tarjoamme monipuolisia liikuntamahdollisuuksia ja tuemme kolmannen sektorin toimintaa, järjestämme vapaa-aikapalveluita sekä harrastusmahdollisuuksia koko kunnan alueella yhdessä kyläyhdistysten kanssa.

Liikuntapaikkoja koskien valtuuston käsittelyyn tulee marraskuussa 2023 liikuntapaikkasuunnitelma. Tällä suunnitelmalla kuvataan nykytilannetta ja tuodaan esiin lyhyen sekä pidemmän tähtäimen suunnitelmat liikuntapaikkarakentamisesta

- **Hyvinvointi koskettaa kaikkia kunnan ja yhteistyötahojen toimintoja. Kuinka hallitaan näitä kaikkia toimia läpäiseviä kokonaisuuksia ja hyvinvointiin liittyvien toimenpiteiden tuottamia tuloksia?**

Sotkamon kunnassa toimii hyvinvointijaosto, jonka tehtävä on valmistella ja tarvittaessa tarkemmin linjata mm. kuntastrategian ja hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. Jaosto omalta osaltaan myös varmistaa toimintojen toteutumista ja seuraa tuloksia sekä toteumia hyvinvoinnin osalta. Kuntaan on myös palkattu hyvinvointikoordinaattori. Hänen tehtävänä on koordinoida toimintaa ja yhteistyötä hyvinvointiin liittyvissä asioissa kunnan organisaation sisällä ja yhteistyötahojen kesken. Hyvinvoinnin edistäminen edellyttää eri hallinnonalojen ja yhteistyötahojen välistä yhteistyötä. Kunnassa toimii poikkihallinnollisia työryhmiä, kuten

hyte-työryhmä ja nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, jotka vastaavat yhdessä hyvinvoinnin edistämisestä. Kootusti tutkimustuloksia hyvinvoinnista saadua esimerkiksi hyvinvointikertomuksesta ja kouluterveyskyselyistä. Lainsäädäntö velvoittaa kuntaa ja hyvinvointialuetta neuvottelemaan vähintään kerran vuodessa keskenään sekä muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

4. Yleisiä huomioita kunnan toiminnassa

• Työntekijöiden eläköityminen ja työvoiman saatavuus aiheuttavat edelleen haasteita vuosiksi eteenpäin. Ongelma on valtakunnallinen. Nostamme tämän huomion jälleen esille edellisen arviointikertomuksen tavoin. Kuinka tulevaisuuden resurssihaasteet taklataan?

Toteuttamalla toimialaohjelmaan valittuja henkilöstöhallinnon kehittämiskohteiden parantamisen ja vahvuuksien vahvistamisen toimenpiteitä.

• Hiljaisen tiedon siirtymisen varmistaminen ja varhainen rekrytointi on toteutunut ympäristö- ja teknisellä toimialalla hyvin. Olisiko tällainen käytäntö kannattavaa ottaa käyttöön muillekin toimialoille?

Käytäntöä on laajennettu mahdollisuuksien mukaan kaikille toimialoille.

• Tarkastuslautakunta haluaa edelleen huomauttaa, että kuntatavoitteiden arviointi on haastavaa ilman vertailulukuja. Kuinka kunta aikoo parantaa tavoitteiden mitattavuutta?

Kiinnittämällä tavoitteiden määrittelyssä huomiota Kuntaliiton ohjeistuksiin, tavoitteiden konkreettisuuteen, selkeyteen, mitattavuuteen ja tiedon saatavuuteen. Tavoitteiden tulee toteuttaa Kuntastrategiaa ja muita hyväksytyjä ohjelmia, vertailutietoa muodostuu lisää toimikauden edetessä. Perehdyttämällä ja kouluttamalla vastuuhenkilöitä.

Kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus

Päätös

_____

Kunnanhallitus päätti hyväksyä yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

_____

Otteet

Kunnanvaltuusto

_____

KVALT 31.10.2023 § 92

922/00.02.01/2023

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen esityksen.

Merkittiin, että asiantuntijoina tässä asiassa toimivat kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen ja sivistysjohtaja Merja Ojalampi.

Merkittiin, että puheenjohtaja keskeytti kokouksen tauon ajaksi klo 19.22 - 19.34.